SVOBODA — СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 179. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 21, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 21-го ВЕРЕСНЯ 1989 Ч. 179. РІК XCVI.

Боряться за зміни в законопроєкті про вибори

Львів (ЗПУГС). — У суботу, 2-го вересня ц.р., біля стадіону „Дружба" у Львові відбувся мітинг, який організували депутати Верховної Ради СССР та львівська реґіональна організація Народного Руху України за Перебудову з участю 80,000 осіб.

Відкривши мітинг, письменник Ростислав Братунь познайомив учасників із текстом відкритого листа групи депутатів до комісії, уповноваженої подготувати законопроєкт про вибори в Україні. У відкритому листі з 38-ма підписами була пропозиція ухвалити альтернативний проєкт.

Основні пункти альтернативного проєкту зводилися до того, щоб були прямі вибори до Верховної Ради УССР, прямі вибори президента республіки, вибори на альтернативній основі, про недопустимість впливу виборчих комісій на формування депутатського корпусу тощо.

Того самого дня „Радянська Україна" опублікувала критичну відповідь Валентини Шевченко на адресу авторів альтернативного проєкту про вибори, де вона особливо нападає на Олеся Гончара як одного з ініціяторів проєкту, а також обра зливо пише про інших депутатів Верховної Ради СССР. Р. Братунь прочитав основні пункти з великої статті В. Шевченко і закликав присутніх висловитися щодо законопроєкту про вибори.

Після цього виступив член Ради Львівської реґіональної організації Народного Руху України за Перебудову і член Ради товариства „Леви" — з критикою антидемократичного урядового законопроєкту. Потім виступав депутат від харківської виборчої округи, російський поет Є. Євтушенко, який закликав використати цей „останній шанс" у боротьбі з бюрократією та прочитав свій вірш „Большинство" — на тему виборів.

Голова Львівської філії УГС, член закордонної секції НРУП Богдан Горинь, якому теж надали слово на мітинґу, сказав:

Більшість із вас погодиться із твердженням, що в СССР протягом десятиліть формувався і утвердився, став панівним привілейований партійно-бюрократичний прошарок, який має всі ознаки експлуататорської кляси. В офіційній совєтській пресі зараз багато говориться про необхідність створити правову державу. З цього приводу неодноразово виступали партійні і державні діячі, професійні юристи.

Помиляється той, хто вважає, що правова держава обов'язково повинна бути демократичною державою. Ні, правова держава може бути і антидемократичною. Антидемократичною, тоталітарною, причому, дію всіх її державних механізмів буде обумовлено законом. Прикладом може бути фашистська Німеччина, в якій діяли закони, люди вимушені були їх дотримуватися, бо за невиконання закону їх суворо карали. Під таким оглядом фашистська Німеччина була правовою державою. Чи не такої правової держави прагне совєтська партбюрократія, яка час від часу вдається до реплік: „Сталіна вам не вистачає!", або: „Гітлер би з вами дав собі раду!"

Останнім часом в Україні багато говориться про правову державу, про необхідність суворо дотримуватися закону. Перегляньте останні республіканські й обласні газети. Не тільки перший заступник Ґорбачова Лук'янов, але й Валентина Шевченко у Києві закликає, ба більше — вимагає дотримуватися законів. Очевидно, що і секретар ЦК КП України теж за дотримання законів. Прокурор области, прокурори кожного міста теж за дотримання законів.

Така ревність до закону змушує нас задуматися: що ж являють собою прийняті без згоди народу закони, які так сподобалися партбюрократії і різного рівня чиновникам, діяльність яких була і залишається далекою від справ перебудови, демократизації і гласности?

На зустрічі з прокурором области Крикливцем я задав йому питання: як він, як людина, ставиться до ст. 11-1 доповнення до Кримінального кодексу? Чому б йому як юристові не запротестувати проти такої статті? Я готовий разом з ним підписати такий протест.

Якою ж була відповідь Крикливця? Він сказав, що він вважає ст. 11-1 Кримі-

(Закінчення на стор. 4)

„ПРАВДА" ПОПЕРЕДЖУЄ „УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ"

Москва. — Газета „Правда" різко критикувала учасників Народного Руху України за Перебудову, які провели недавно в Києві установчий з'їзд. Велика стаття на першій сторінці газети — перша офіційна реакція Москви на цей з'їзд.

„Дійсна мета тих, хто зібрався, — пише „Правда", — полягає в тому, щоб скомпромітувати (комуністичну) партію в очах народу і усунути її зі шляху тих, хто хоче захопити владу".

Щоб підтвердити наведене вище твердження, „Правда" цитує одного з делеґатів з'їзду — Володимира Черняка, який був також у Києві, — задати насущне запитання: хто переможе?.. Ми повинні взяти владу!"

„Правда" пише, що у проєкті статуту НРУП міститься параграф про провідну ролю Комуністичної партії. В кінцевому варіянті статуту про це нема ні слова, однак, газета підкреслює „Правда", говориться про підтримку радикальних реформ.

Серед делеґатів з'їзду були широко представлені інтеліґенція і студентство, але серед 1,109 делеґатів було лише 109 робітників і 16 селян", — зазначує „Правда", роблячи при цьому висновок, що на установчому з'їзді НРУП не були присутніми „всі верстви населення" України.

Центральний огран КПСС звертає увагу на те, що західні області України були представлені ширше, ніж центральні і східні. Так, делеґація Львівської области мала 109 місць, а „декілька інших областей, — пише 'Правда', — дістали по 20".

Львів, коментує пресове аґентство Ассошіейтед Пресс, — місто в Західній Україні, захоплене Совєтським Союзом за пактом між Сталіном і Гітлером. У Львові і в інших західних центрах України націоналістичні настрої виражені набагато сильніше, ніж в областях, що межують з Росією. Аґентство АП повідомляє, що в неділю, 17-го вересня,

(Закінчення на стор. 4)

В Рочестері заплянували першу осінню імпрезу

Рочестер, Н.Й. (МЧК) — Уже увійшло в традицію 47-го Відділу Союзу Українок Америки ім.Лесі Українки, розпочинати осінній сезон культурною імпрезою.

Цього року прибуде сюди д-р Марта Богачевська-Хомяк, авторський вечір якої відбудеться в суботу, 30-го вересня, в год. 7-ій вечора в авдиторії школи св. Йосафата, Стенон лейн. Прелеґентка вибрала тему: „Українська громада і жінки: історія і сучасна дійсність".

Д-р М. Хомяк є авторкою унікальної праці, що появилася на книжковому ринку в 1988 році, про історію українського жіночого руху п.н.: „Феміністки всупереч собі" в англійській мові. Під сучасну пору вона працює над перекладом цієї праці на українську мову.

Річночасно в тому часі виставлятиме свої картини відомий усім мистець Богдан Божемський. Відкриття виставки картин в суботу в год. 6-ій вечора, а відвідувати виставку можна до 9-ої вечора і в неділю, 1-го жовтня, від год. 9-ої вранці до 5-ої по полудні.

Вступ 5 дол. включає каву і солодке в суботу.

Канадська Фундація приймає передплату „Енциклопедії України"

Вінніпеґ, Ман. — У відповідь на численні прохання прийняти передплату, а тим самим забезпечити комплектування „Енциклопедії України", рада директорів Канадської Фундації Українських Студій розробила й затвердила плян передплати на дальші три томи „Енциклопедії України".

Передбачується, що третій том появиться 1991 року, четвертий у 1992 році, а п'ятий у 1993 році і тому фундація тепер приймає передплату в сумі 295 дол. за дальші три томи. Передплата заощаджує покупцеві 185 дол. у відношенні до передбаченоіє продажної ціни дальших томів. Кошти друку й видання постійно зростають і передбачені продажні ціни дальших томів такі: третій том — 150 дол., четвертий — 160 дол., п'ятий — 170 дол. Цю перед плату приймається тільки до 31-го грудня 1989 року.

Беручи до уваги обсяг енциклопедії і координування праці всіх співробітників, вищеподані реченці появи дальших томів встановлено на підставі теперішнього числа працівників та нинішніх темпів, а це може змінитися.

За дальшими інформаціями про передплату дальших томів слід звертатися на адресу: Canadian Foundation for Ukrainian Studies, 500-433 main St., Winnipeg, Man. R3b 1B3.

УМІ в Ню Йорку розпочинає пожвавлену діяльність

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Редакцію „Свободи" відвідали члени Управи Українського Музичного Інституту в Ню Йорку, а саме голова і відомий пяніст Тома Гриньків організатор і керівник вокального ансамблю „Промінь" Богданна Волянська, щоб поінформувати про оживлену діяльність цього Відділу з обранням нової Управи та з припливом нових учнів.

Т. Гриньків і Б. Волянська під час інтерв'ю в редакції „Свободи".

Як довідуємося від гостей, декілька останніх років Відділ мав доволі мало учнів, а з цим і не міг розгорнути своєї праці, але все ж треба бути вдячним тим учителям музики, що втримали його при житті. Тепер є більше зацікавлених музикою українських дітей, є активний Батьківський Кружок під проводом Оксани Луцької і тому є надія, що цей рік принесе великі успіхи для УМІ в Ню Йорку. Відбувається реєстрація дітей що її веде Соня Шереґ, зорганізовано і добре обсаджено три відділи — вокальний, фортепяновий і струнний, плянується концерти алюмнів і визначних учнів та відновлення так дуже потрібного видавництва, що видавало б, чи перевидавало б українські музичні твори.

Коли питаємося про склад учителів у поодиноких відділах довідуємося, що він незвичайно професійний та широкий. Усі вчителі приймають учнів від 6-го року життя, а наука, яка відбувається в приміщеннях УМІ, у домі Українського Визвольного Фронту, 138 Друга авеню, є в часі узгідненому з поодинокими учнями. Хоча наука вже розпочалася, можна далі голосити зацікавлених учнів.

Гості особливо радіють тепер з того, що будуть мати у своїй праці поміч та підтримку Батьківського кружка, який обіцяв призбирати відповідні фонди та зайнятися відновою музичної бібліотеки, яка особливо потрібна для вокального факультету та наших співаків, які постійно є в пошукуванні нот для вивчення і виконання української музики. Б. Волянська розповідає нам яка це трудність знайти розписані ноти для українських пісень і як потрібне збагатити новими нотами репертуар тих, які вивчають, але й співають вже на наших імпрезах. Тому вона подає нам відразу телефон Тані Гринишин, яка взяла на себе відповідальність у збиранні нот. Хто із читачів такими розпоряджає, УМІ з вдячністю прийме їх або випозичить. Телефон Т. Гринишин (201) 374-2353.

Не менше важливим завданням на найближче майбутнє є перевидання фортепянових творів українських композиторів для мо-

(Закінчення на стор. 3)

ДОПОВІДЬ ПРОФ. І. ГОЛОВІНСЬКОГО

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка влаштовує в суботу, 23-го вересня ц.р., о год. 5-ій вечора доповідь на тему; „Наука психології в Українській Совєтській республіці у минулому десятилітті та її перспективи на майбутнє у контексті сучасної перебудови", яку виголосить проф. Ратґерського університету Іван Головінський. Доповідь відбудеться тут в домі НТШ, 63 Четверта авеню, між 9-ою і 10-ою вулицями.

Американські адвокати відвідали КҐБ

Москва. — Газета „Московские Новости" з 10-го вересня ц.р. повідомляє, що американські юристи наладили контакти з Комітетом державної безпеки СССР і працівники КҐБ прийняли їх у Москві на площі Дзержинського (колишня Дубянка).

Адвокати ЗСА, які здійснювали туристську поїздку по Совєтському Союзі, були першими чужинцями допущеними в найсекретнішу совєтську установу. Їх прийняв заступник начальника пресового бюро КҐБ Анатолій Гриненко й також відбулась зустріч з юристами та слідчими КҐБ. Американським гостям розповіли про структуру і функції КҐБ, в тому числі про розвідку, контррозвідку, про юридичні та слідчі підрозділи, прикордонні війська та про забезпечення закритого зв'язку.

Заступник начальника юридичного відділу Віктор Гапеєв заявив кореспондентам, що під час цієї зустрічі особливу увагу звертали на правове реґулювання діяльности органів безпеки. Радою Міністрів СССР, сказав він, у 1959 році було прийнято постанову про статус КҐБ, котра діє й тепер. Та справа в тому, що ця постанова ще й досі закрита. Тепер працюють над проєктом закону про КҐБ СССР і цей новий закон визначить компетенцію КҐБ, його функції, права і обов'язки. І, найголовніше, тепер цей закон не буде засекреченим.

А. Гріненко розповів американським гостям, що питання про гласність у праці КҐБ (ВЧК) постало ще у 20-ті роки. „Тепер гласність шанується у КҐБ", — сказав Ґриненко.

ПРИЙНЯТТЯ З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ

Берклі Гайтс, Н. Дж. — У неділю, 24-го вересня ц.р., о год. 2-ій по полудні відбудеться святочне прийняття з нагоди 25-літнього ювілею 86-го Відділу Союзу Українок Америки. Прийняття відбудеться тут у Берклі Плаза, 735 Спрінгфілд авеню. Вступ 25 дол. від особи.

Республіканська Рада спадщини матиме зустріч

Ню Йорк. — Тут в суботу, 23-го вересня ц.р., в приміщеннях Словацького дому, 406 46-та вул. схід, в год. 7-ій вечора, відбудеться зустріч Ради етнічних спадщин при Республіканській партії у зв'язку з надходячими виборами посадника Ню Йорку.

На зустрічі виступить кандидат Республіканської партії Рудольф Джуліяні. Українську групу очолює Марія Душник, заступниця голови ради.

У мистецькій програмі виступить: сопрано Оленка Гаймур, ансамбль „Сизокрилі" і бандурист Степан Качурак. Зацікавлені зустріччю особи можуть сконтактуватися з М. Душник у вечірніх годинах, телефонуючи на число (718) 745-3150.

У СВІТІ

НАЙБІЛЬШИЙ БАНК У СВІТІ, Даі ічі канґіо банк в Токіо, плянує інвестувати 4.1 біл. дол. у корпорації Мануфекчурерс Гановер. Ця найбільша інвестиція японського банку в американській фінансовій компанії допоможе Мануфекчурерс Гановер значно посилитися. В свою чергу, це дозволить Японії мати контролю над такою великою компанією, яка має 10 більйонові позики та інші активи.

ПРОВІДНИК СЕНАТСЬКОЇ більшости Джордж Мічел, демократ з Мейну, гостро скритикував політику Уряду президента Джорджа Буша, зокрема коли йдеться про політику у відношенні до Совєтського Союзу. Все це критикування витворилося в Сенаті з уваги на закиди демократів, що теперішня Адміністрація зволікає з допомогою, яка наявно підтримувала б перебудовчу політику М. Ґорбачова. Навпаки, Дж. Мічелл недвозначно закинув Дж. Бушеві та його Урядові „носталгічне згадування холодної війни". Деякі аналітики і політичні комнетатори почали квестіонувати правильність політики ЗСА супроти Москви з уваги на виникнення останньо деяких подій, котрі включають: брак цілковитого зацікавлення у вершинній зустрічі з М. Ґорбачовим, надто обережний підхід президента Буша до переговорів про стратеґічну ядерну зброю в Женеві і недавні заяви деяких урядових чиновників, що краща є певність холодної війни чим непевність змін М. Ґорбачова.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ міністерства закордонних справ, Австрія зменшить значно свої дипломатичні спілкування з Ізраїлем тому, що Ізраїль відмовляється прислати до Відна свого амбасадора так довго, як довго Курт Вальдгайм буде президентом. Речник міністерства заявив, що австрійський амбасадор Отто Пляйнерт з Ізраїля був перенесений до Стокгольму, а на його місце до Ізраїля призначено представника повіреного в політичних справах.

У ВІВТОРОК, 19-ГО ВЕРЕСНЯ ц. р., Організація Об'єднаних Націй відкрила в Ню Йорку свою 44-ту генеральну асамблею, як завважують обсерватори і коментатори, зі значним зростом свого престижу, зокрема збільшеної підтримки зі сторони Совєтського Союзу. Президент Джордж Буш, сам колишній представник ЗСА до ООН, виступить зі своїм першим зверненням, як президент до асамблеї, наступного понеділка. Дипломати зауважуть, що це дасть йому змогу відповісти в імені Заходу на всі ці амбітні пропозиції щодо зміцнення престижу та впливів ООН, котрі у своїй промові до ООН подав минулого року М. Ґорбачов. Його пропозиції починалися від створення окремої ради для справ довкілля, до зміцнення ролі ООН у справах замирення.

МАДЯРЩИНА Є ПЕРШОЮ комуністичною державою, що відновила тепер повні дипломатичні стосунки з Ізраїлем, після того як їх зірвано в 1967 році коли розпочалася арабсько-ізраїльська війна. Підписання віднови дипломатичних відносин відбулося в Будапешті і на цю церемонію приїхав міністер заграничних справ Ізраїля Моше Аренс та при цій нагоді відвідав прем'єр-міністра Мадярщини.

ІНДИЙСЬКИЙ УРЯД ПОГОДИВСЯ вицофати свої війська зі Срі Лянки до грудня і закінчити сутички з етнічною повстанською групою Таміль. Представники індійського уряду підписали відповідний договір в цій справі у Кольомбо столиці Срі Лянка. Цим фактом уряд Срі Лянки має надію поправити відносини із повстанцями на своєму терені та дати більше економічної і політичної свободи тамільцям.

МІЛІЦІЯ І КҐБ ЗВАЛЮЮТЬ СВІЙ ЗЛОЧИН НА ІНШИХ

Київ. — Ґазета „Радянська Україна" з 19-го серпня опублікувала замітку В. Шляхтича, що інженер Роман Левицький загинув від нападу якогось бандита і що міліція та КҐБ до цього не мають ніякого відношення.

Як уже повідомлялося в „Свободі" з 22-го серпня ц.р., в неділю, 13-го серпня, під час святкування Тисячоліття Хрищення України в Івано-Франківському, війська спецпризначення і міліціонери, озброєні ґумовими киями, під керівництвом осіб у цивільному (тобто працівників КҐБ), намагаючись перешкодити святкуванню, вчинили провокаційну бійку. О першій годині ночі на розі вулиць Кармелюка та Матросова було знайдено з пораненням голови активіста товариства „РУХ" інженера депо Романа Левицького, котрий помер того ж дня у лікарні.

Є всі підстави припускати, що організаторами вбивства є ті, що лютують при вигляді блакитно-жовтого прапора і нехочуть відродження України.

Похорон Левицького відбувся в Рогатині 16-го серпня, а 20-го серпня народ вийшов на вулиці міста і провів демонстрацію протесту проти вчиненого злочину.

Ось що пише про це „Радянська Україна":

„Кілька днів у центрі Івано-Франківська, біля головного поштамту, з траурними стрічками майоріли на вітрі жовто-блакитні прапори, змінювалась траурна ватра з такими ж нарукавними пов'язками. Оголошення, вивішене активістами міського культурно-наукового товариства „Рух" (не плутати з НРУП), повідомляло громаду, що вбито комуніста, члена цього товариства, інженера локомотивно-ремонтного заводу Р. Левицького.

'На одного з нас стало менше, — сповіщали рухівці. — Його кров — наша кров'.

Шкода загубленого кимось життя. Тим більше молодого. Та що це? То тут, то там активісти товариства, а за ними й деякі любителі гострих відчуттів уже називають й адреси вбивці — міліцію або КДБ. Без будь-якого сумніву".

Далі автор розповідає, що засутпник прокурора міста Володимир Ткаченко повідомив, що Р. Левицький загинув в результаті бандитського нападу. Мовляв, кілька молодиків опівночі стріли на вулиці майбутню жертву, один з них попросив у неї запалити. Інженер неделікатно відмовив. Тоді один з гуляк погнався за Левицьким, ударив його в підборіддя і той упав на асфальт. Невдовзі швидка допомога доставила його до лікрані. Однак з тяжкою травмою голови і крововиливом він так і не опритомнів.

Прокурор також повідомив, що злочинця заарештовано і слідство триває. Однак кого саме заарештовано газета не повідомляє.

КОНФЕРЕНЦІЯ УВАН

Ню Йорк. — В суботу, 23-го вересня ц.р., о год. 2-ій по полудні, Українська Вільна Академія Наук у ЗСА влаштовує конференцію, яку відкриє д-р Ярослав Білинський, президент УВАН. З доповіддю на тему „Підсобне господарство в СССР: розвиток і упадок" виступить проф. Омелян Бей. Проф. Зеновія Сохор виступить з доповіддю на тему „Висліди виборів до Конгресу народних депутатів у СССР". Конференція відбудеться в будинку УВАН, 206 Захід 100-та вул.

ВАТИКАН ПІДТРИМУЄ УСУНЕННЯ КАРМЕЛІТОК З АВШВІЦУ

Рим. — У непорозумінні, яке виникло поміж представниками Католицької Церкви в Польщі і жидівськими домаганнями усунути осідок Кармеліток з будівлі, що була частиною концентраційного табору в Авшвіці, офіційні речники Ватикану зайняли сторону жидів.

У вівторок, 19-го вересня ц.р., із Ватикану вийшла заява, в якій сказано, що для наладнання непорозуміння, яке виникло поміж проводом Католицької Церкви в Польщі і жидівськими колами, Ватикан готовий допомогти у фінансуванні побудови нового міжконфесійного центру віддаленого дещо від місця колишнього концентраційного табору, а рівночасно підтримує усунення монастиря Кармеліток.

Цією заявою офіційні кола Ватикану потвердили умову, яка запала в 1987 році поміж представниками Католицької Церкви в Польщі і жидівськими колами щодо усунення монастиря з околиць Авшвіцу. Ця заяву Ватикану підписав кардинал Йоганнес Віллєбрандс, який є головою комісії стосунктів з жидами у Ватикані.

Заяву попередив натиск ватиканських кіл на польського Кардинала Юзефа Ґлемпа відкликати своє гостре становище щодо домагання жидів. Як відомо, минулого тижня у зв'язку з тим Кардинал Ґлемп злагіднив своє становище і заявив, що католики в Польщі не вповні зрозуміти становище жидів до цієї справи, як і не розуміють вповні жидівських почувань відносно їхніх терпінь.

Сподіються, що офіційна заява Ватикану допоможе злагіднити відносини поміж жидами і Католицькою Церквою, і її привітали в ЗСА.

В АМЕРИЦІ

ЦІНИ НА ТОВАРИ щоденного вжитку затримались в серпні на цьому самому рівні, що й в липні, як повідомив Департамент праці. Отже інфляція не є проблематичним явищем на порозі останнього кварталу 1989 року.

ОЗБРОЄНИЙ 17-ЛІТНІЙ студент Дастин Пірс на протязі дев'яти годин тримав 11 своїх однокласників як заложників. Єдиною вимогою підлітка була зустріч з власним батьком, якого він не бачив 13 років. Під час переговорів поліція прийшла до висновку, що хлопець діяв під впливом книги „Лютість" Стівен Кінґа, яку він читав. На щастя, ніхто не був ранений.

НАД ПУЕРТО РІКО ТА іншими островами Карібійського моря проходить сильний гураган під назвою Гюґо. Штормові дощі й вітер з силою 125 миль на годину спричинили велику катастрофу: загинуло 25 осіб, а 28,000 залишилося без даху над головою. Гураган поширюється із швидкістю 13 миль на годину в північнозахідньому напрямку. Десять років тому над островами Карібійського моря пронісся страшний гураган під назвою Дейвид, жертвами якого стали 1,200 осіб.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274 6964) published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year $40.00 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Боротьба за Церкву — боротьба за волю

Коли Сталінові доповіли, що Папа Пій XI виголосив до 100,000-ої маси вірних на площі св. Петра у Римі палку промову проти атеїстичного комунізму, Сталін глумливо запитав: „А скільки дивізій має Папа?" Не можна знайти кращого доказу, що цей московський тиран був несповна розуму, бо ніяка здорова на умі людина не може поставити такого запиту, цим самим, заперечуючи силу духу. Минувся Сталін, минувся сталінізм і напевне прийде час, коли розвалять на Красній площі Москви величавий мавзолей Сталіна. Але вже невдовзі Церква Христова відзначатиме своє 2 000-ліття та існувати по кінець світу.

Штучно зфабрикований „собор" у Львові, який 10-го березня 1946 року „уневажнив" Берестейську Унію (1596), проголосив нелеґальною Українську Католицьку Церкву й підпорядкував її московській Патріярхії — це був злочин, що його могли доконати тільки варвари XX сторіччя. Кривавий режим Сталіна здійснював рішення цього „собору" виарештуванням усіх без вийнятку владик і засланням їх на Сибір. Врятувався тільки один Ісповідник Віри Блаженніший Отець Йосиф. Хто із священиків не хотів перейти на православ'я — того арештували й засилали до ҐУЛаґів, або на місці розстрілювали. Нагадувалися часи Нерона, коли переслідували перших християн.

Церква в Україні була завжди тісно пов'язана з народом. Коли ми втратили шляхетську провідну верству, члени якої або змосковщились або спольщились — священичі доми стали колискою нової провідної верстви, світської інтеліґенції. У Галичині священик був у селі й місті найпершою особою. Не було випадку, щоби між селом і приходством настав конфлікт.

Настало невидане ніде інде у новітньому світі явище, що Церква опинилася в підпіллі, з тим, що багато формально православних духовників далі були душпастирями своїх парохіян. Але вірні не припиняли боротьби за свою переслідувану Церкву. За Міхаїла Ґербачова та боротьба прийняла характер масових виступі. Такої вуличної демонстрації, як та, що відбулася в минулу неділю, 17-го вересня 1989 року і що СССР не бачив. Це була найчисленніша і найбільш величава маніфестація, що її за останні роки бачив увесь схвильований Схід Европи. Авторитетне американське пресове аґенство (Ассошіейтед Пресс подало число учасників на 150,000 осіб, стверджуючи, що головний організатор цієї демонстрації чи маніфестації Іван Гель, обраховував демонструючих на 200,000 осіб. Поруч із самим числом — найбільшою заслугою організаторів та учасників був зразковий лад, спокій і той урочистий настрій, що його вимагала Церква. Похід, який зупинив рух у центрі Львова, заповнив велетенську площу перед собором св. Юра та зупинився перед брамою, що веде до забудувань собору і самої святині. Комунікат Ассошіейтед Пресс говорить про масу жовто-блакитних прапорів і про спів церковних та патріотичних пісень. Після двогодинної Богослужби, що її відправив єпископ Володимир Стернюк, який мав відвагу публічно виступити і після промови Геля та, може, ще декого, учасники мирно розійшлись. У добро адміністраційної влади треба записати, що вона зрозуміла, що розганяти таку масу народу можна би хіба методою китайських фанатиків старого Денґа, який викликав військо із танками проти демонструючих студентів і робітників. У добро організаторів і учасників треба записати їхню політичну мудрість і зрілість: зберегти цю демонстрацію у такій достойній формі — це була мудра тактика. Саме тому ця подія була віддзеркалена на телевізійних екранах різних американських каналів і саме тому комунікат пресового аґенства був такий прихильний Україні й Українській Католицькій Церкві. У тому комунікаті, чи пак газетній вістці на 130 рядків друку, кажеться між іншим, що питання леґалізації Української Католицької Церкви буде предметом найближчої — заповідженої вже — розмови Папи Івана Павла II і Ґорбачова, коли Ґорбачов полетить з офіційними відвідинами до Риму.

У „Вечірній Москві" появилася розмова з єпископом Стернюком, який достосувався до характеру і тону недільної демонстрації. Він запевняв, що українські католики не зазіхають на православні церкви. Вони домагаються тільки звороту їм їхньої Церкви і звороту святинь, які завжди були католицькими і ніколи нічого спільного не мали з московською Патріярхією. Обширна вістка Ассошіейтед Пресс правильно пов'язує боротьбу за Церкву і віру з боротьбою за політичну свободу. Церква у Польщі, на Мадярщині, у Прибалтиці була найважливішим чинником, який зберіг народ у патріотизмі.

Недільна демонстрація у Львові була однією ланкою у свободолюбному русі поярмленого народу. Львів і Київ стали вже шляхетними суперниками у виявлюванні своєї вірности Церкві і народові.

Юрій Р. Рибак

ЗА КУЛІСАМИ ПОСТУПУ ТЕХНОЛОГІЇ

Людина, яка живе в індустріяльних країнах, осягнула такий високий життєвий стандарт, який і не мріялось її дідам. А що принесе майбутність?.. Колись фантастичні повісті француза Жюль Верна не викликають надто великого враження на сучасного читача, багато ж бо здійснилось. У відносно короткому часі технологія зробила надзвичайний поступ від примітивного знаряддя до складних машин. Гляньмо тільки на її успіхи. Вона ж уможливила відкрити доступ до нових територій, піднести виробництво економічних дібр, охоронити здоров'я, покращати людський харч та захист. Людина повністю втішається новими технологічними здобутками, які, крім основного забезпечення і покращання щоденного життя, дають щораз більше можливостей для розкоші і заощадження фізичного виснаження. Як кажуть, — треба лише знати котрий потиснути ґудзик... Тому і зродився погляд, що технологія — це рятівник цивілізації. Але чи дійсно воно так є?... На жаль, цей погляд — це тільки один бік монети, бо — другий вказує на непляновані і непередбачені неґативні ефекти. Із цієї саме причини люди запитують чи технологія у своєму поступі не є теж нищівником людських придбань, а сам поступ полягає на цьому, що розв'язавши одну пекучу проблему — створюється нову, ще більшу?...

Ось, наприклад, будова збройної охорони створила нуклеарну небезпеку світу, а погоня за джерелами енергії наразила людський рід на загладу (Чорнобиль!). Не забуваймо, що індустріяльна продукція у 1987 році у самих тільки ЗСА занечистила землю, воду і повітря двома з половиною більйонами фунтів шкідливих речовин! Правда, охорона здоров'я приспішила високу технічну індустрію, одначе вкінці цього сторіччя коштуватиме це американців майже один трильйон долярів. Знову ж продукція харчу для зростаючого населення ускладнює проблему вжитку одобрювачів та засобів для поборювання шкідників.

Властиво, коли так глянути на проблему з об'єктивно-консервативної точки зору, то стоїмо на роздоріжжі, годі бо вирішити чи технологія є тільки злою чи тільки доброю. У загальному, вона корисна а її високі кошти — це звичайно відблиск людського рішення та активности... Гляньмо хоча б на наслідки ґльобального підвищення температури, брак місць, щоб позбутися сміття, виснаження смуги озону, кислий дощ, засмічені морські пляжі і т. п. Давня думка контролі занечищення спирається властиво на тому, що коли виробництво створює відпадки, то мусить їх теж позбуватись, одначе так, щоб не шкодити довкіллю. Із фінансового боку — це додаткова витрата для індустрії, що коштує гроші. Але, часами, буває і так, що гроші невсилі розв'язати цього клопоту.

Ось для прикладу візьмімо смітники. За десять років більш як половина американських міст не матиме місця, де звозити сміття а кошти ростуть „як гриби по дощі". Спалювання чи хемічне та біологічне трактування відпадків потребує поважних фондів. У 1988 році за „сміття" хемічна дивізія фірми Поляройд заплатила майже три мільйони долярів... Тому і не диво, що у загальному індустрія старається переводити зміни в існуючій продукції, вживати інші сировці та впроваджувати „чистий" спосіб виробництва. Наприклад, фармацевтична фабрика „3М" у Каліфорнії заступила існуючі досі медичні таблетки новим покриттям (solvent coating), що має водяну основу, на чому заощадили дороге устаткування для контролі емісії у повітря.

До коштів контролі занечищення довкілля, що спричинює технологія, треба теж зарахувати б кари та судові процеси, коли внутрішня проблема індустрії надокучує населенню. Буває часто, що ситуація стає прямо безвигідна і тоді компанія радше закриває завод ніж мала б інсталювати потрібне проти занечищення устаткування.

Пересічного американця таки найбільш дошкульно чіпає поступ технології, що віддзеркалюється у прямо астрономних коштах лікування. Тому і Крайова манафактурна асоціяція (NAM) у своєму обіжнику старається звернути увагу на це, що Конґрес ЗСА повинен би вглянути у цілу нинішню систему здоров'я включно з відношенням технології до якости та коштів. Тут і мова про надто розбудовану шпитальну індустрію, дорогу систему забезпечення лікарів у разі плачення відшкодування незадовільну систему розрахунків забезпеченевих установ здоров'я і т. п. Знавці зовсім серйозно побоюються, що це все може легко викликати дослівну експльозію коштів. А що тоді? Хто платитиме за хворих?

Отже наростає зовсім поважна справа фінансів, бо для збалянсування технологічних починів із витратами — слід продуцентам взяти до уваги не лише безпосередні, але теж споріднені витрати, включно з т. зв. соціяльними коштами, бож за усунення сміття хтось таки мусить платити.

Поступ технології може створити клопіт. Тому вказано, щоб науковці ще заки приступлять до нового проєкту, кожночасно, брали до уваги і точно розуміли, які наслідки він викличе у інших ділянках щоденного життя людини. І лише тоді, коли цілість виглядатиме позитивно, цей рід технології може шукати за практичним його приміненням, осягнувши соціо-економічне значення для людини. А покищо може прийти і до того — і з тим треба рахуватися, — що нинішній комфорт прийдеться обмежити, щоб мати чисте повітря та здорову воду...

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЗАЯВА РОДИНИ М. СКОРУПСЬКОГО—МАКСА

У зв'язку з появою книжки „Туди, де бій за волю" у Видавництві „Українського Слова" в Парижі, видання якої уможливила Фундація ім. Олега Ольжича в Англії, подаю, що:

Перші дві частини збірника становлять перевидані спогади Максима Скорупського-Макса „У наступах і відступах" та деякі непубліковані досі його матеріяли.

Щождо третьої частини книжки, хочу заявити, що зміст її не був узгоджений зі мною та був поміщений проти моєї волі. Я, як дружина Максина Скорупського, була власницею залишених мені ним матеріялів його авторства. Як доповнення до спогадів мого чоловіка, я передала для Видавничої комісії кілька його друкованих раніше в пресі статтей та деякі досі непубліковані матеріяли, як вагоме доповнення до спогадів. На жаль, не всі передані мною матеріяли його авторства появилися в цьому збірникові. Передаючи матеріяли, писані М. Скорупським, я виразно застерегла, щоб у книжку не включати матеріялів інших авторів. У березні 1987 року. Видавництво прислало мені резюме інших матеріялів, які мали б, за волею Видавничої комісії, увійти в книжку.

Познайомившись із змістом надісланого мені і моєму синові резюме, ми з сином, Петром Скорупським, вирішили, що ці матеріяли не повинні появитися у цій книжці. Вони надто різнилися не тільки своїм стилем, але й підходом до справ, обговорюваних моїм чоловіком, що друковані у перших двох частинах книжки. Я негайно порозумілася у тій справі з З. Городиським, який на протязі останніх кількох років виступав як посередник між мною і Видавничою комісією та Проводом ОУНм і висловила своє рішуче становище щодо цього, а саме, що не даю своєї згоди на поміщення даних матеріялів у книжці Максима Скорупського. Провід прийняв це до відома і мене, як власницю матеріялів мого чоловіка, запевнено, що моє домагання буде задовільнене. Про це я також писала до Видавничої комісії, при чому кількакратно вимагала перед друком прислати мені цілість до перегляду, чого не зроблено. Не дивлячись на всі ці заходи з моєї сторони і запевнення від членів Проводу, з якими я контактувалася у цій преважливій для мене справі, мої вимоги знехтовано і книжка появилася з оспорюваними мною матеріялами, у виді третьої частини збірника. Слід згадати, що мої кількакратні домагання про оформлення офіційного документу зі мною, як власниці матеріялів, Видавнича комісія зігнорувала і це право власности Copyright незаконно взяла на себе Фундація ім. Олега Ольжича в Англії.

Між мною і Проводом дня 3-го червня прийшло до деяких спільних узгіднень:

1. Фундація ім. О. Ольжича мала передати право на книжку її законному власникові, мені.
2. Узгіднено, подібний до цієї текст заяви, яка мусіла „негайно" увійти до кожної книжки.

Обидві точки домовлень досі не полагоджені: фундація досі не підписала контракту на Copyright, а видавництво не помістило у книжці заяву від родини, але масово висилає книжку до книгарень та окремим передплатникам.

Тому я змушена цією дорогою довести до відома читачів, що Видавнича комісія надрукувала третю частину книжки проти моєї волі, що я вважаю неетичним поступком супроти мене та моїх дітей. Чоловіка мого нема між живими, тому вважаю своїм обов'язком заступитися за гідне трактування його писемної спадщини. Максим Скорупський завжди вважав, що людській індивідуальності належить відповідна пошана та увага.

Бронислава Скорупська

Трентон, Н. Дж.

Г. Бурчанський

ОСЬ ТАКА ІСТОРІЯ...

Кожен, хто хоча б деякий час перебував у Києві, знає, що там є два місцеві часописи (не рахуючи молодіжного). Це „Прапор комунізму" та „Вечірній Київ". Ще кілька років тому обидва часописи майже не різнилися один від одного; я кажу „майже", бо „Прапор комунізму" пихато величав себе „органом", на той час як „Вечірка" була такою собі „газетою". Але різнилися вони хібащо за обсягом звітів про всілякі партійні збори та за кількістю реклямних та інших об'яв. (Цікаво, що в разі необхідности відрукувати в тому чи іншому часописі якийсь некролог, його слід було узгіднити в багатьох інстанціях; небіжчик обов'язково мусів бути партійцем та ще й не абиякої ранґи. А якщо йшлося про безпартійного, то він за життя мусів бути щонайменше академіком — хоча й це звучить кумедно: безпартійний академік; я знаю лише одного такого — це Амосов, але він, дякувати Богу, ще живий).

Але приблизно роки три тому редактором „Вечірки" був призначений Віталій Карпенко — і часопис змінився до невпізнання. Дописувачі почали дедалі дошкульніше „діставати" правлячу верхівку (бо це ж саме починався період гласности). Часопис набував власного обличчя — і саме це аж ніяк не влаштовувало тих, хто був при владі. І от, за вказівкою „згори", в інших часописах (і не лише в міському „Прапорі", а й в республіканських) з'явились натяки, що, мовляв, „Карпенко поводиться не так, як слід".

У відповідь часопис розгорнув широку дискусію щодо стану української мови та культури в республіці, цілком доцільно вказуючи на занедбаність цієї справи, на суцільну примусову русифікацію тощо. Саме в цей час на шпальтах часопису вперше несміливо пролунала думка, що українська мова мусить бути державною. Це були лише перші паростки. У той самий час почав набирати силу і розгортатися Народний Рух України за перебудову, який одразу, поряд із іншим висунув вимогу привернення українській мові державного статусу (не абияку ролю у створенні руху та формулюванні його засад відіграв відомий український поет Іван Драч разом з Борисом Олійником, Юрієм Щербаком, Ліною Костенко та іншими).

Зрозуміло, що „Вечірній Київ" охоче надав змогу висловитися та викласти свої погляди як діячам НРУП, так і представникам УКК (Українського Культурологічного Клюбу). Слід сказати, що саме УКК висунув заклик до об'єднання людей різних національностей в боротьбі за українську культуру.

Правлячі кола почали добре нервувати: „Вечірній Київ" і не думав підпорядковуватися вказівкам. Як вплинути на непокірного редактора? Мізки партійно-адміністративних апаратчиків вже давно втратили здібність оперативно і гнучко реаґувати то вони й не знайшли нічого кращого, як розглянути „поведінку" Карпенка у бюрі міськкому партії і створити комісію, яка мала „розглянути доцільність його перебування на посаді редактора". Проте, справи розгорталися надто швидко.

Карпенко не вгамувався. Він видрукував цілу низку листів від населення із вимогами скасувати привілеї та льготи „слуг народу" — і відразу після того скерував дописувачів на „закриті виробництва", де виготовляли „спецпродукти" для правлячих кіл. Дописувачі „Вечірки" побували і в спеццеху кондиторської фабрики, і у спецвідділенні молокозаводу, і у спеціяльних теплічних відділках, де вирощували овочі і ярину без нітратів (а слід сказати, що нітрати — страшенне лихо для совєтського населення, бо всі продукти, що поступають у продаж в СССР, містять величезну кількість нітратів, і шкода від цього дорівнює чи не Чорнобилю) — і за наслідками кожного такого „відродження" у „Вечірці" з'являвся окремий допис. Керівники намагалися виправдатися: мовляв, з цих цехів та відділків йде постачання продуктами іноземних консулянтів. Але в часописі негайно з'явилися спростування: усі консуляти категорично стверджували, що беруть продукти там же, де й усе населення, а із спеццехами та відділками нічого спільного не мають. Можна собі уявити, як реаґували на ці дописи і спростування прості люди, які віддавна бачили в магазинах переважно пусті полиці.

Верхівку охопила безмежна лють: Карпенко зазіхнув на самі підвалини їхнього існування, показав, що вони вже живуть в комунізмі, який створили виключно для себе, а доля усього народу їх аж ніяк не турбує. Але було вже запізно: саме надійшов час висунення кандидатів у депутати Верховної Ради СССР — і Карпенко, зрозуміло, був висунутий. Не обійшлося, звичайно, без спроб його дискредитувати, але час був вже втрачений.

І, на додаток, ще одна цікавість з часів передвиборчої кампанії. Перший секретар Київського міськкому партії К. Масик був одним — однісіньким кандидатом у своїй окрузі — а як же, хіба партія могла дозволити будь-яку конкуренцію? А місто вирувало — люди нізащо не хотіли бачити Масика своїм кандидатом, вулиці були сповнені закликів голосувати проти нього. І ось, одного дня, ціла череда київських молодиць почала роззухвалено дефілювати Хрещатиком, штовхаючи перед собою візки із немовлятами, а на кожному візку майоріло гасло: „Маленький масик голосує проти великого Масика!". Не знаю, чи зіграв саме цей факт вирішальну ролю, чи ні, але Масик провалився у виборах так ганебно, як жоден з партійних керівників країни.

(Закінчення на стор. 3)

Сеньйорські клопоти

Співробітниця „Веселки", письменниця й поетеса та авторка численних друкованих у „Свободі" репортажів з подорожів Галина Черінь, переселившись з Чикаґо на фльоридську „калабаню", прислала мені написаного на цю тему гумористично-сатиричного віршика. Він такий дотепний і такий життьово правдивий, що варто познайомити з ним загал нашим громадян-сеньйорів:

За терпіння нам заплата —
Ми вже знов господарі!
Що нового? Нова хата!
Нова хата — ми старі!

І пташине „піччікато",
Ще й зелений моріжок.
Для нас місця забагато,
Мало місця для книжок.

Будуть жити емерити,
Як дві ящірки в норі.
Що нового в нас? Артрити!
Нова хата — ми старі!

(Подав Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.)

**ДОРОГІ БАТЬКИ!
ПОСИЛАЙТЕ ВАШИХ ДІТЕЙ
ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ! УКРАЇНА
НЕ МОЖЕ ВТРАЧАТИ СВОЇХ РІДНИХ
ДІТЕЙ! БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ,
МОЛИТВИ, КНИЖКИ, ЖУРНАЛУ, МУЗИКИ,
ПІСНІ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ
ДИТИНИ.**

Олександер Серафин

АВТОМОБІЛЬНА ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ

I.

Автомобільна промисловість України тісно пов'язана з промисловістю СССР. Пишучи про першу, є необхідно нав'язувати до другої. Не можна багато знайти в західній літературі про автомобільну промисловість в СССР, а ще менше про автомобільну промисловість України. Джерела не тільки обмежені, але також недостовірні.

З початком 1989 року появилося дещо в дітройтських публікаціях наслідком виміни поїздок між ЗСА і СССР осіб, які тісно пов'язані з автомобільною промисловістю обох країн. Як одна сторона так і друга виносять з цього певні користі, які зростатимуть з часом.

Наміром цього есею є звернути особливу увагу на автомобільну промисловість України, використовуючи дуже скупі джерела.

Хоча автомобільна промисловість в Західній Европі мала свій початок в кінці минулого століття і набрала там швидкого розвитку на початку XX століття, царська Росія не мала дійсно автомобільної індустрії. У 1915 році родина Рябушинських заснувала Товариство автомобільного московського заводу АМО. До 1917 року в ньому складали з імпортованих частин около 100 автомобілів на рік. Це підприємство націоналізовано в 1918 році і в ньому ремонтовано автомобілі і трактори. В 1924 завод АМО почав випускати 1,5-тонні автомобілі з двигуном 36 к.с. Інші заводи постали так у Росії, як і на Україні аж після Другої світової війни.

Первістком автомобільної промисловости на Україні був Одеський автоскладальний завод — самоскиди і автомобільні причепи (1945). У 1948 році почав свою працю Львівський завод автонавантажувачів, а з 1957 року розпочато серійний випуск автобусів на Львівському автобусному заводі. З 1959 року почав виробництво великовантажних автомобілів кременчуцький автомобільний завод. З 1960 року почалося виробництво легких автомобілів на Запорізькому автомобільному заводі. Луцький автомобільний завод почав виробляти вантажно-пасажирські автомобілі в 1967 році.

На підставі „Української Радянської Енциклопедії" виробництво автомобілів в СССР і УССР було:

Виробництво автомобілів (Тис. шт.)

	1950		1975	
	СССР	УССР*	СССР	УССР*
Вантажні:	294.4	18.3	696.0	25.7
Легкові:	64.6		1,201.0	135.2
Автобуси:	3.9		67.0	12.6
Разом:	362.9	18.3	1,964.0	173.5

* Виробництво УССР є включене в цифрах СССР.

У 1980 роках виробництво вантажних автомобілів у СССР піднеслося до 800,000 — 900,000 штук, легкових до 1,300,000 — 1,350,000 штук, а автобусів до 85,000 — 90,000 штук річно. Хоча виробництво автомобілів за 1988 рік в СССР знизилося до 1,115,000 штук в УССР воно піднялося до 150,000 штук за даними Автоекспорту. Щоденник „Дітройт Фрі Пресс" передбачує випуск СССР на 1990 — 1,300,000 легкових і 900,000 вантажних автомобілів.

Як уже сказано, єдиним заводом легкових автомобілів на Україні є Запорізький а.з. (ЗАЗ). Цей завод є найкраще знаний з випуску „Запорожця", машини малого розміру, з заднім приводом, якого виробництво в 1988 році було 150,000 штук. Найновіший випуск цього заводу є модель „Таврія" з переднім приводом. Виробництво ЗСА зміниться до 1990 року виключно на модель „Таврія". Цей модель є в програмі експорту, починаючи в 1989 році. ЗАЗ одержує технічну допомогу і деякі складові частини з ВАЗ (Вольського автомобільного заводу). Його продуктивність встановляють на 187 - 190,000 машин на рік.

Маркантною характеристикою автомобільної промисловости СССР так і УССР є це, що кожний завод виробляє більшість своїх частин (60-70 відс.). Відсутність конкуренції не спонукує підприємств шукати за способами причетними до зниження коштів — використання спільних частин. Тому автомобільна промисловість не має окремих незалежних постачальників складових частин. Наприклад, ВАЗ, найбільший завод СССР, постачає 90 відс. своїх складових частин на місці. Відсутність конкуренції — внутрішньої і зовнішньої і міцного центрального плянування — мали значний вплив на це, що автомобільна промисловість СССР не стала сильнодіючим продуцентом світового маштабу.

Заводські працівники працюють 40 годин на тиждень. Вони заробляють около 250 карбованців на місяць. Технічно кваліфіковані працівники заробляють незначно більше. Вищі кадри управління заробляють до 1,200 карб. на місяць включно з премією. Середні і вищі кадри одержують автомобілі, а завідуючі також шофера. Заводи звичайно постачають мешкання за 10–20 карбованців на місяць і інші страхові користі як опіку над дітьми, медичну опіку даром. Наприклад, полуденок у заводній кафетерії коштує 50 копійок.

Закінчення буде.

УМІ...

(Закінчення зі стор. 1)

лоді, зредагованих проф. Таїсою Богданською, що від років є провідним членом УМІ.

Представники Відділу УМІ в Ню Йорку підкреслюють з радістю повну співпрацю з Відділом УМІ в Нюарку, яким веде смає Т. Богданська, як також із головою УМІ проф. Дарією Каранович, і Відділом у Філядельфії. Вони також розповідають про те, як багато з алюмнів УМІ має великий сантимент та прив'язання до інституту та тому концерти алюмнів і визначних учнів вищих років навчання це один із відтинків, який нова Управа хоче якнайскоріше оживити. Минулого року відбувся в Українському Інституті Америки такий концерт з великим успіхом, а тепер вони підготовляють подібний на осінь. Тут виринає однак проблема залі на концерти, які б можна частіше підготовляти. Багато із зацікавленої музично публіки, — це особи старшого віку, яким подорож до УІА є надто утяжливою. Напевно такі концерти мали б великий успіх в „українському Ню Йорку", але наші музики стверджують з великим жалем, що власники наших заль і організатори імпрез, на яких виступають часто наші вокалісти чи музики ніяк не дбають про стан інструментів, особливо фортепіянів. Це допровадило до того, що наші молоді чи старші виконавці мусять відмовлятися від участи в концертах тому, що стан фортепіянів не дозволяє їм на виконання програми на належному рівні.

На цю тему описують свої переживання і Т. Гриньків, і Б. Волянська, і Соня Шерег, яка заходить також до редакції, щоб прилучитися до наших гостей. Слухаємо і дивуємося, бо питання відповідного музичного інструменту є легке до розв'язання при відповідній добрій волі та наставові наших громадських чинників.

Може цей „крик розпуки" наших передових музик в Ню Йорку зворушить декого?

Але існуючий стан однак не відбирає ентузіязму тим, для яких музика — це життя. До таких ентузіястів можна напевно зарахувати наших гостей, коли вони поруч із своїми широкими власними музичними амбіціями та обов'язками, мають стільки наснаги, щоб своєю любов'ю до музики запалити нових, молоденьких адептів УМІ, що тепер щойно роблять перші кроки гри чи співу. У цих наймолодших дошукуються вони талантів, у деяких знаходять вже, і надіються вивести їх у широкий музичний світ.

Спільно згадуємо ще на закінчення нашої розмови тих учителів-ентузіястів, що були ранішими роками і радіємо, що їхня праця має тепер таких переємників.

Ось така...

(Закінчення зі стор. 2)

До речі, саме на це місце після провалу Масика претендували і Карпенко, і... ще 32 кандидати. Таку кількість кандидатів виставили не випадково, а з хитрою задумкою: як Масик не прийшов, то слід розподілити голоси між якомога більшим числом кандидатів, щоб жоден не набрав потрібної кількости голосів, і вибори тягнулись у нескінченість. Тобто, йшлося про відвертий саботаж. Отже, меткий (на свою користь) партійний апарат підкинув у пожежному порядку у кандидати будь-кого і директорів підприємств та шкіл, головних лікарів, завідуючих дитячими садками, „передових робітників" (непогано було б і селян, та де їх у Києві візьмеш?), та навіть тренера київського „Динамо" В. Лобановського! Але не вийшло і цього разу: В. Черняк і В. Карпенко впевнено фінішували, лишивши усіх інших далеко позаду.

Щоправда, Карпенка так і не обрали депутатом, бо його на долі відсотка випередив Володимир Черняк (гадаю, що тут спрацювало популярне в Києві під час виборів гасло: вибирати переважно безпартійних — і справді, у виборах по округах від Києва обрано п'ять депутатів, в тому чотири безпартійні). Але уся ця історія яскраво змальовує, як партійно-адміністративні боси завзято намагаються за будь-яку ціну втримати свої привілеї.

От така історія. Незабаром — вибори до місцевих органів влади. Гадаю, що й цього разу представники „партійного керівництва" понесуть відчутну, ще дошкульнішу поразку. Але чи второпають вони, в чому справа?

Д-р М. Гнатюк очолив Капелю бандуристів ім. Тараса Шевченка

Д-р М. Гнатюк

— Українська капеля Бандуристів повідомляє, що на останніх загальних зборах вибрано нову Управу Капелі, яку очлив д-р Мирослав Гнатюк. Уступаючий голова, Петро Гончаренко, який виконував цю функцію більше як 40 років, попросив звільнити його з посту голови з тим, що він залишиться в Управі УКБ фінансовим референтом. П. Гончаренко також буде продовжувати свою працю в Товаристві Приятелів Капелі, як секретар і організаційний референт.

Висловлюючи пошану до П. Гончаренка за його заслуги для УКБ, члени капелі одноголосно схвалили пропозицію д-ра Гнатюка вибрати П. Гончаренка почесним головою УКБ.

До складу нововибраної Управи ввійшли: перший містоголова Стефан Когут, другий містоглова Арнольд Бірка, секретар Павло Писаренко, і члени дирекції Микола Дейчаківський, Петро Китастий, Августин Малкович, Олег Мороз, Богдан Тимнюк, д-р. Марко Фаріон і Ярема Цісарук.

Новий голова Управи д-р Мирослав Гнатюк народився в м. Заліщики над Дністром. З молодих літ був членом і солістом хорових одиниць, починаючи від хору в Заліщиках, пізніше гімназійного хору в Коломиї. Під час гімназійних студій якийсь час диригував хором „ Луг" в Заліщиках, організував і керував мішаним хором в Кривобродах на Гуцульщині. Студіюючи медицину у Львові, був членом Студентського хору „Бандурист" під проводом М. Колесси і мужеського хору „Сурма" під керівництвом О. Плешкевича. Брав участь у виконанні „Кавказу" Людкевича об'єднаними хорами під дириґентурою Л. Туркевича. Перебуваючи у Відні д-р Гнатюк вивчав сольоспів та був членом хору „Січ", яким керував К. Цепенда.

Після закінчення медичних студій в Інсбруку, Австрія, стає членом хору „Ватра" під диригентурою Л. Туркевича. Рівно ж стає одним з співзасновників та солістом хору „Чайка" (тепер в Австралії). В 1949 р. як член хору „Ватра" переїхав до Америки. У Філядельфії був членом і солістом „Кобзаря" під дириґентурою А. Рудницького.

Д-р Гнатюк мав свою медичну практику в Огайо, де також знайшов час заснувати і провадити церковний хор. Закінчивши практику в 1983 році, переїздить до Дітройту і тут у 1984-му році вступає в ряди УКБ.

В роках 1985-1987 бере участь у записі 35-ти духовних концертів Д. Бортнянського під мистецьким керівництвом В. Колесника. Також співає в Українсько-Канадському оперному Хорі в Торнто та в хорі „Дніпро" в Едмонтоні. В 1988 р. співав на відзначенні тисячіліття в Римі з хором св. Варвари з Відня під дириґентурою А. Гнатишина.

Очолена д-ром. Гнатюком новообрана Управа Капелі вже накреслила пляни праці на найблище майбутнє.

В кінці травня, на початку червня ц. р. Капеля Бандуристів відбула чотири концерти (Виндзор, Клівленд, Торонто, Чикаго), присв'ячених покровителю Капелі Тарасові Шевченкові. Програма складалася з творів на слова Шевченка, значна частина яких в обробці Гната Хоткевича, ще ніколи ніде не виконувалася. Зараз Капеля Бандуристів кінчає технічне опрацювання концертових записів 1988 р. Тисячоліття Хрищення України), які незабром вийдуть під назвою „Millenum" у формі касет. Ці касети, на яких є ряд нових творів, включно з „Байдою" Хоткевича, можна вже замовляти від Управи УКБ в ціні 10.00 Ам. дол. або 12.00 Кан. дол. включно з поштовою пересилкою. В 1990 р. буде записана ще одна касетка.

УКБ також готує нову програму для концерту, присвяченого сл. пам'яті Григорія Китастого, довголітнього мистецького керівника Капелі. При цьому хочемо пригадати громадянству, що УКБ продовжує збірку на покритя коштів пам'ятника на могилу сл. п. Г. Китастого. До цього часу Капелею і Громадським Комітетом зібрано разом біля $ 10,000. Ці гроші лежать на окремому конті і будуть вживатися виключно на видатки, пов'язані з побудовою пам'ятника. Капеля готується гідно відзначити сторіччя поселення Українців в Канаді, а також розпочала приготування до концертової подорожі по Европі, яка заплянована на 1991 рік.

50-тиліття проголошення незалежности Карпатської України

Прекрасна „Верховина" — відпочинкова оселя Братського Союзу в Ґлен Спей, Н.Й. Вона частково нагадує нам частину нашої прекрасної батьківщини. Стають в уяві не раз чудові гори та полонини Закарпаття. На оселі „Верховина" через ціле літо відбуваються імпрези, Фестиваль молоді та концерти.

19-го серпня ц.р. тут відбулось величаве святкування 50-ти ліття проголошення незалежности Карпатської України. Цю величаву імпрезу було організовано 62-им Відділом СУА в Ґлен Спей, який очолює Марта Цимбаліста. Пропозицію відзначити це свято в Ґлен Спей подав Юрій Костюк, член ініціятивного комітету для відзначування цього 50-тиліття. Ю. Костюк теж допоміг Відділові у формуванні програми.

На це святкування прибула велика кількість людей. Всіх присутніх тепло привітала та відкрила це врочисте свято голова 62-го Відділу Марта Цимбаліста й попросила проф. Василя Маркуся до слова. Доповідь, яку виголосив проф. Маркусь, була на дуже високому, науковому рівні, глибока змістом з дуже докладними даними та прізвищами тогочасних подій. Хоч населення Закарпаття становить дуже малий процент по відношенню до загального українського населення, а все таки за своєю вагою і значенням Закарпаття і закарпатські українці займають історично, культурно й політично важливе місце в загально-українському континенті. В закарпатській ситуації є щось особливе, самобутнє, що чинить її важливою з погляду загально-українського. Закарпаття це частина української землі, яка відсунута далеко на захід і постійно була під тиском сусідів чехів словаків та угорців. Але, не дивлячись на всі утиски, українці Закарпаття зберегли свою етнічність і 15-го березня 1939 року було проголошено незалежну, самостійну Карпатську Україну. В даному часі Закарпаття є вже близько 45 років частиною Соборної України. За цей час зросла свідомість єдности, почуття єдиної, не радянської, а української сім'ї. В даному часі, не тільки Закарпаття, але вся Україна є поневолена.

Закарпаття було відділене від інших українських земель не тільки карпатським хребтом, але й політичним кордоном. Проте почуття єдности було глибоко вкорінене насамперед через спільну назву „Русь-Україна" і русини-українці, та спільного церковного обряду. На Закарпаття в часі чеської окупації приїжджало багато українців з інших українських земель, що спричинило велике відродження Карпатської України. Школи для українців, які були дозволені чеським урядом, виховали власну інтелігенцію. Ці та інші причини поспріяли державному відродженню Карпатської України в 1939 році.

Світлий патріот і син Закарпаття, співтворець подій, ще в 1919 році д-р Михайло Бращайко у своїй промові схвалив проєкт проголошення самостійности. Він сказав: „По вчорашніх трагічних хвилинах в головному місті Карпатської України Хусті, коли проливалася українська кров, сьогодні під звуки гарматніх пострілів ми обговорюємо перший конституційний закон Карпатської України. По тисячолітній неволі наша земля стає вільною, незалежною та проголошує перед цілим світом, що вона була, є і хоче бути українською". І коли б нашій молодій державі не суджено було довго жити, то наш край залишається назавжди українським, бо нема такої сили, яка могла б знищити душу і сильну волю нашого українського народу.

Вже багатьох з учасників тих змагань нема в живих разом з першим прем'єром Августином Волошином. Справжня історія і значення короткотривалого державного існування Закарпаття живе і сьогодні серед дальших поколінь закарпатців.

Після такої змістовної доповіді проф. В. Маркуся, відбулась мистецька програма. В дуже гарному виконанні ансамблю під мистецьким керівництвом Тамари Лихолай прослухали дві пісні: „Україна" та „Крізь села дорогами" слова Василькова, муз. Є. Козака. На бандурі акомпаньював В. Мазяр. Квартет „Дзвін" під мистецьким керівництвом Т. Лихолай виконав — „Вишневий цвіт летить" слова Г. Бойка муз. В. Верн준ича, „Біля річки Черемоша" слова М. Бакая, муз. Садовського, „Летять лелеки зоре цвіт" слова М. Ткача, муз. Білаша, „Колись дівчина мила" муз. М. Гайворонського. При фортепіяні акомпаніювала Герта Гірняк. Дуже гарно продеклямувала Галина Біровець вірш Б. Мура „Срібна Земля". Місцевий хор під дириґентурою інж. О. Гапія, гарно виконали дві пісні „Іде січове військо" муз. Гайворонського та „Карпатські січовики" слова Я. Славутича муз. Г. Китастого.

На кінець програми всі разом проспівали національний гімн „Ще не вмерла Україна". Як не душать наш український народ вже століттями, але задушити не можуть. Віримо свято в те, що ще прийде воля для України. Наш український народ — невмирущий.

Ольга Линник

Ділимося сумною вісткою
зРіднею і Приятелями,
що у Венис, Флорида
по довгій недузі відійшла від нас у Вічність
дня 7-го серпня 1989 р.
наша Дорога
КУЗИНКА і ТЕТА

бл. п.

ВІРА ДОВГАНЬ

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

ІРИНА СЕНИК з Родиною
ЯРОСЛАВ і ЛЮБА ШКЛЯРІ
з Родиною

Ділимося сумною вісткою,
що 30-го серпня 1989 р. в Пармі, Огайо, несподівано,
відійшла у Вічність

бл. п.

ЛЮБА ОПАЦЬКА
з дому НЕДОТОПА

уроджена 5-го липня 1923 року в селі Тарасівка, Київської області, Україна.

Покійна, зарання свого молодого віку, враз з родиною — в 1923-33 рр. пережила жахливі трагедії голоду і лише Божою волею залишилася в живих, з мамою, яку 10-літньою дівчинкою зберігла від смерти, втративши батька і брата.

У невимовному болю, залишила тут мужа Петра, дочку Марійку Янів з чоловіком та двома внучками.

Похоронено бл. п. Любу Опацьку — 2-го серпня 1989 р. з української католицької церкви св. Андрія на кладовище св. апостолів Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Опечалені болем:
ПЕТРО ОПАЦЬКИЙ — муж
МАРІЙКА ЯНІВ з чоловіком та дітьми

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

З волі Всевишнього відійшла у Вічність 19-го вересня 1989 р.
наша Найдорожча ДОНЯ І ВНУЧКА

Христина Надія Миськів

проживши один рочок

ПАНАХИДА в четвер, 21-го вересня, о годині 7:30 вечора в Yonkers Funeral Home, Yonkers Avenue, Yonkers, N.Y.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю, 22-го вересня 1989 р. о годині 9-ій рано в похоронному заведенні, год. 9:30 у церкві св. Михаїла в Йонкерсі, а опісля ПОХОРОН на Mount Hope Cemetery в Йонкерсі.

В тяжкім горю і смутку:
батьки — ВІРА І ВОЛОДИМИР МИСЬКІВ
бабця і дідо — ОКСАНА І ВОЛОДИМИР МИСЬКІВ
бабця і дідо — ЛЮБОМИРА І ОЛЕГ СОХАНИ
хресна мама і тета — ЗІРКА СОХАН-КАНО з родиною
хресний батько і стрийко — ПЕТРО МИСЬКІВ з дружиною
вуйки — БОГДАН І ОРЕСТ СОХАН з родинами
тети — РОКСОЛЯНА ГЕЛЬ І НАДІЯ МАЛЕҐОЛ з родинами
ближча і дальша родина МИСЬКІВ І СОХАНІВ

Боряться...

(Закінчення зі стор. 1)

нального кодексу правильною і буде суворо дотримуватися її як прокурор. Отже, статтю 11-1 відмінили всупереч поглядам прокурора області. Дотримується закону і прокурор міста Ізосімов, і заступник прокурора Заплотинський".

Далі Б. Горинь згадав, як 22-го травня заарештували Вячеслава Чорновола і забрали в нього особисті речі, фото- і радіоапаратуру, документи Української Гельсінкської Спілки та іншу літературу, що була в нього, коли він повертався з наради в Прибалтиці, — усе це сталося на підставі діючого закону. Нещодавно рішенням суду все це повернули Чорноволові як незаконно вилучене.

Після цього Б. Горинь перейшов до законопроєкту про вибори до Верховної Ради УССР і місцевих рад. Він сказав:

„Як відомо, союзний закон про вибори народних депутатів дав можливість відсіяти більшість із тих кандидатів у депутати, яких народ хотів обрати і обрали багатьох із тих, кого народ не хотів. І всю цю процедуру забезпечив закон. Усі скарги на незаконні дії окружних комісій не дали ніякого результату. Відповідь була простою і чіткою: вибори проходять згідно із прийнятим законом. В результаті на з'їзді народних депутатів СССР ми побачили агресивну більшість народних депутатів, обраних на підставі діючого закону.

Займаючи високі державні посади, прихильники застою і сталінізму домоглися прийняття реакційних законів. Знаємо, що в особі сучасної Верховної Ради УССР маємо орган, який є втіленням застою і реакційних ініціятив.

Уявім собі, що через нашу пасивність, неорганізованість ми недостатньо тверезо поставимося по проєкту закону про вибори, і він буде прийнятий без суттєвих змін. Це означає, що командо-бюрократична система себе утвердить, що вона буде узаконена і що буде далі захищати інтереси партбюрократії.

Якщо ви хочете такого закону, мовчіть і схвалюйте його.

Якщо не хочете такого закону, який би утвердив владу пратбюрократії, — протестуйте. Це єдиний засіб, який може заставити партбюрократію замінити антидемократичний закон про вибори на альтернативний закон. А у випадку затягування справи про зміну антидемократичного закону ми повинні в один голос сказати: „страйк, страйк і ще раз страйк!"

Після Б. Гориня виступив голова Львівського міськвиконкому Котик. Він погодився з альтернативним проєктом, сказав, що мусять бути прямі вибори і президента республіки, і голів міськвиконкомів і аж до району.

Далі виступали представники міського комітету комсомолу, заступник голови Товариства „Меморіял" Гринів, редактор органу УГС „Український Вісник" В. Чорновіл.

УТОЧНЕННЯ

В „Свободі" з 28-го червня ц.р. був опублікований репортаж І. К. п. з. „Сесія УНРади пройшла з успіхом", в якому подано що „Голова УНРади Іван Самійленко був від 1987 року головою Консолідаційної комісії. Був головою... Інформаційного Бюра у Вашінґтоні. Активно цікавився Конґресовою Комісією для розгляду Великого голоду в Україні".

В дійсності ж І. Самійленко не був головою Інформаційного Бюра у Вашінґтоні. Натомість, він був заступником голови Уряду УНР в екзилі та керівником Ресорту внутрішніх справ. Був також представником голоду в Україні 1932-33 років та академічним консультантом цієї комісії. Головою ж Консолідаційної комісії він був не від 1987 року, як подано в репортажі, а від 1984 року. В статті „Світла і тіні X Сесії УНРади („Свобода", з 31-го липня ц.р., ред. Іван Кедрин відніс до недоліків Сесії той факт, що ніби високі православні духовники, протопресвітери о. Артем Селепина і о. Богдан Желехівський, які відправили Молебень перед відкриттям сесії, не були, мовляв, запрошені на ювілейний бенкет. Насправді ж обидва високі духовники були запрошені спеціяльним листом на цей бенкет. Більш того, голова Підготовчої комісії X Сесії в день бенкету звернувся телефонічно до о. А. Селепини з проханням прибути на бенкет. Відсутність тих священиків на бенкеті пояснюється тим, що цей бенкет відбувався у вечірніх годинах, а на другий день, в неділю, обидва отці мали велику урочисту Службу Божу, а до того їх вік потребував відповідного відпочинку.

І. Самійленко

„Правда"...

(Закінчення зі стор. 1)

мешканці Львова провели демонстрацію протесту у зв'язку з 50-літтям свого „звільнення" Червоною армією та за легалізацію УКЦеркви. Те ж агентство повідомляє, що під час установчого з'їзду НУРП деякі делегати вимагали резигнації першого секретаря ЦК КП України Володимира Щербицького — єдиного члена Політбюра ЦК КПСС, який залишився від брежнєвських часів.

„Правда" натякає, що український національний рух лише перешкоджає „перебудові", яку проводить Міхаїл Горбачов.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ З ВЕЛИКОЮ ПРИЄМНІСТЮ І ВДЯЧНІСТЮ ІНФОРМУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ ПРО ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ

ТРАВЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1989

Фундація Українського Вільного Університету в Америці, з приємністю **інформує українську спільноту, що у звітньому часі** створено новий **ПОСТІЙНИЙ СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД (ПСФ) ім. Романа-Семена і Евдокії Кушнірчук.** Щорічно із процентів цього родинного фонду будуть приділені **стипендії для студентів і дослідників** буття нашого народу, а зокрема з ділянки **етнографії і історії України. Щиро вітаємо** наших нових ДОСТОЙНИХ ФУНДАТОРІВ-МЕЦЕНАТІВ п-во Кушнірчук.

Вітаємо зокрема достойних членів фундаторів і членів меценатів і добродіїв, які постійно розбудовують свої (ПСФ) при Фундації УВУ, а саме: **Миколу Поповича, Антона і Віру Шумейко (власники відомого бюра Кобаснюк Аґенції); інж. Володимира і Галину Балабан; Осипа і Стефанію Порайко; Михайла Мицяка; Володимира Котенка; Анну Політило; д-р. Олександра Стрільбицького; Романа Вомпеля і д-р. Осипа** Ількова.

Вітаємо зокрема українські фінансові установи, які у звітовому часі **підвищили свій вклад** на потреби української науки, а саме: **Укр. Фед. Кред. Коопр. „СУМА" Йонкерс; Укр. Фед. Кред. Коопр. „Самопоміч" в Чикаґо; Укр. Фед. Кред. Коопр. „Самопоміч" в Джерзі СиІ, Н. Дж.; Укр. Щадничо-Позичкова Спілка „Тризуб" в Нюарку, Н. Дж.; Укр. Кред. Коопр. в Міннеаполіс; Укр. Кред. Коопр. „Будучність" в Воррен, Миш.; Укр. Фед. Кред. Коопр. в Гартфорді, Конн.; Союз Українців Католиків Америки „Провидіння".**

Щиро вітаємо нових членів добродіїв-тисячників, а саме: д-р. Андрія Мацюрака; Ярослава Млинка; Остапа Ґаць; і Управу Союзового Дому в Чикаґо.

Вітаймо зокрема нових членів Фундації УВУ, а саме: **д-р. Володимира і Дарію Гойдиш; д-р. Ярослава і Соню Очеретко; д-р. Романа й Ольгу Дзядів; проф. Омеляна і Марію Омецінських; Теодозію Брикович; д-р. Богдана Рибчука; Михайла Калинича; д-р. Володимира Клебовича; і д-р. Леоніда й Оксану Мостович, і сотні нових і постійних жертводавців на українську науку, стипендії, і працю Фундації УВУ в Америці.**

Кушнірчук, Роман-Семен і Евдокія $11,000.00 ($11,100.00).

По 1,000.00 дол. зложили:

Політило, Анна **(2,050.00)**; Попович, Микола **(22,005.00)**; Управа Союзового Дому в Чикаґо; Шумейко, Антін і Віра (власники Кобаснюк Аґенції в Ню Йорку) **(6,430.00).**

По 500.00 дол. зложили:

Котенко, Володимир **(2,965.00)**; Лучканич, Іван і Ксеня **(1,700.00)**; Мицяк, Михайло **(4,000.00)**; Яців, Лідія **(1,505.00)**; Ковальський, Володимир **(350.00)**; інж. Балабан, Володимир і Галина **300.00 (5,200.00).**

По 250.00 дол. зложили:

Вомпель, Роман **(2,030.00)**; д-р. Мацюрак, Андрій **(1,025.00)**; Порайко, Осип і Стефанія **(5,210.00)**; д-р. Веселий Орест **200.00 (1,400.00)**; д-р. Стрільбицький, Олександер **200.00 (2,305.00)**; Чорнобіль, Андрій (власник Алтон Тул Компані Інк.) **200.00 (1,210.00)**; Марусяк, Марія **150.00** (800.00); Пичковський, Юрій **130.00**. Укр. Громадський Комітет Ст. Пітерзбурґ, Фл. **102.00**.

По 100.00 дол. зложили:

Бацвин, Володимир і Катерина; Білецький, Павло і Софія; д-р. Болюх, Мирон **(770.00)**; Васьків, Осип і Марія (825.00); **Вісьорек, Михайло і Марта (1,400.00)**; д-р. Гойдиш, Володимир і Дарія **(595.00)**; Ґац, Остап **(1,010.00)**; Дахнівська, Франка (855.00); Депутат, Михайло і Теодозія; д-р. Залуцький, Теодор і Міра **(600.00)**; Зарицький, Петро й Анна; д-р. Заяць, Ісаслава; Зварич, Любомира; Іваницький, Ірена; Качмар, Михайло і Меланія; Кікцьо, Михайло й Анна; д-р. Кобилецький, Роман і Анна **(1,250.00)**; Кравець, Юрій і Ядвиґа (540.00); Кред. Коопр. „Будучність", Воррен, Миш. **(500.00)**; Макар, Володимир **(1,280.00)** — Канада; Мацола, Семен; Млинко, Ярослав **(1,015.00)**; д-р. Ничай, Степан і Ірена (1,125.00); проф. Омецінський, Омелян і Марія **(510.00)**; д-р. Очеретко, Ярослав і Соня **(575.00)**; Пелачик, Микола і Софія; Потоцький, Н. (Канада); д-р. Процик, Юрій і Лідія М.; Рак, Роман (1,250.00); д-р. Ратич, Олег і д-р. Іванна **(880.00)**; д-р. Рибчук, Богдан **(500.00)**; ред. Рогатинський, Петро й Ольга; Сегелин, Емілія; Сиротюк, Евген і Стефанія; Сливка, Іван (700.00); Союз Укр. Кат. Америки „Провидіння"; д-р. Стахів, Ярослав і Йоанна; о. Стебельський, Василь; Стерчалюк, Василь; д-р. Столяр, Ірена; Уґера, Нестор; Укр. Фед. Кред. Коопр. в Гартфорд, Конн. **(725.00)**; Укр. Фед. Кред. Коопер. СУМА в Йонкерс, Н. Й. **(3,450.00)**; Укр. Фед. Кред. Коопр. „Самопоміч" в Чикаґо **(2,050.00)**; Укр. Фед. Кред. Коопр. „Самопоміч" в Джерзі Сиі, Н. Дж. **(1,650.00)**; Фіріщак, Осип; д-р. Цибик, Роман і Уляна; Шипилявий, Тарас і Юля; д-р. Яримович, Михайло і Роксоляна; інж. Ястремський, Юліян і Ольга; Брикович, Теодозія 75.00 **(510.00)**; Калинич, Михайло 75.00 (500.00).

По 50.00 дол. зложили:

НН Чикаґо **(640.00)**; д-р. Базюк, Володимир і Джойс; Бойко, Теодор; Вислоцький, Ігор; мґр. Воронка, Василь і Віра **(705.00)**; Галатин, Павло і Стефанія; Григорчук, Лев і Лінда; Гук, Стефан; д-р. Дзвіник, Ярослав і Марія; д-р. Дзядів, Роман і Ольга **(520.00)**; Дрозд, Іван; Думка, Михайло й Анна; Дучинський, Володимир; Єзерський, Терента; Задояний, Маріянна; Заяць, Марія; Карпенко, Борис і Таня; д-р. Клебович, Володимир **(500.00)**; Клюфас, Микола (Канада); Лівчак, Богдан **(950.00)**; Лютий-Лютенко, Юрій; Макогон, Юрій і Йосифіна; Маркевич, Анна; Мартинюк, Микола і Стефанія; Мілянич, Микола; Модрицький, Мирослав і Гелена **(605.00)**; Новак, Григорій; Орпецький, Захарій; Островська, Ірена (Канада); Панкевич, Михайло; Пастернак, Йосиф; Петрушак, Іван; Польовий, Іван; Прегара, Микола; проф. Жук, Радослав (Канада); Росцішевський, Іван і Юлія; о. Ткачук, Іван; Укр. Кред. Коопр. в Міннеаполіс, Мінн.; Укр. Щадничо-Позичкова Спілка „Тризуб" Нюарк, Н. Дж. **(2,650.00)**; д-р. Фольварків, Оксана; д-р. Цимбала, Богдан; мґр. Чорнобіль, Роман і Анна **(850.00)**; д-р Шпетко, Микола й Ірена.

По 40.00 дол. зложили:

мґр. Воронка, Василь і Віра **(655.00)**; Кузьмович, Денис; Кузьмович, Степан; Ніайко, Константин і Уляна; Чижик, Володимир і Марія; о. Базилевський, Володимир 35.00.

По 30.00 дол. зложили:

мґр. Квіт, Зиновій **(680.00)**; д-р. Паламар, Михайло і Галина **(1,290.00)**; мґр. Федейко, Оля (Канада).

По 25.00 дол. зложили:

Адамович, Олександер і Марія; Андріко, Михайло і Марія; Аппровато, Давид; Баланецький, Іван і Ґунда; Басараб, Роман і Ольга; Беневич, Мирослава; Бікер, Стефанія; Бобель, Микола; Боднар, Михайло; Бойко, Михайло; Василик, Микола й Ольга; Васильків, Йосиф і Марія; Вербовський, Василь і Анна; Вербінські, Йосиф і Анна; інж. Вонтовський, Олександер і Софія; Воронка, Володимир і Анастазія; Гаврилів, Іван; Гаврилюк, Степан; Галаган, Борис; Головінський, Василь і Марія; Гривняк, Дмитро і Текля; Ґалан, Орест і Мирослава; Ґельнер, Йосиф; Ґлух, Роман і Валентина; Давиденко, Алла; д-р. Дзяд, Пантелеймон; Дзядів, Юрій і Наталія; Данилович, Іван і Софія; Дармохвал, Ольга; Демченко, Юлія; Денисенко, Катерина; д-р. Жарський, Едвард і Дарія; Заброскі, Олександер і Оля; Зубаль, Марія; Іванів-Джонс, Елізабет; Івасюк, Осія; д-р. Ільків, Осип **(3,025.00)**; Іськів, Іван і Михайлина; Камінський, Йосиф; Камінський, Олександер і Зеня; Кап, Джін-Пієр і Бірута; Карач, Іван; Кілик, Самуел і Йосифіна; Кіндзярскі, Марія; д-р. Кіндрат, Іван; Клівак, Модест; Клос, Володимир і Вікторія **(635.00)**; д-р. Когут, Нестор; д-р. Когутяк, Володимир; Колінський, Марта; Колтонюк, Орест і Антоніна; Комар, Стефан; Кондрат, Петро і Марія; Косановська, Іванна; Костів, Семеон; Костик, Галина; Краіґ, Анастазія; Кручко, Михайлина й Анна; Кузик, Володимир; Кузик, Нестор; Куйбіда, Йосиф, Юстина і Наталія; Кукла, Йосиф і Марія; Кулинич, Мирослав і Зеновія; інж. Кух, Володимир **(540.00)**; д-р. Кушнір, Юрій і Віра; Лесів, Михайло і Дарія; Лещук, Марія; Логаза, Марія **(625.00)**; Майбо, Еміль; Макогон, Іван і Евгенія; Марущак, Василь; Марчиха, Петро й Анна; Масюк, Роман; Матвійчук, Василь; Матійцьо, Михайло; Мирон, М.; д-р. Мостович, Леонід і Оксана **(500.00)**; Мудрик, Павля; Мулькевич, Марія; Мусаковський, Ольга; Небеш, Орест і Марія **(675.00)**; Ніновська, Ольга; Новак, Ірена; Овсянецька, Ольга; Озоровський, Іван; Онишкевич, Ілля і Марія; Отчич, Іван і Анна; Панков, Петро і Левка; Пилявка, Теодор; Підгірний, Іван; Покора, Стефан і Стефанія; Половчак, Іван і Барбара; Поритко, Роман і Галина; Пушка, Василь і Аґета; Раковський, Ігор і Софія; Репа, Григорій і Йосифіна; Решітник, Катерина; Рінаш, Михайло й Альма; проф. Романишин, Роман і Леся; Романчук, Василь; Рудик, Михайло і Стефанія; Садовський, Микола; Саєвич, Юрій; Салдан, Степан і Анна; Семеґа, Петро і Марія; Сенчи, Юрій; Сосяк, Василь; Стадник, Іван; Стасюк, Дмитро і Тамара; Степовий, Константин і Евгенія; Твердовський, Микола; Терен-Юськів, Теодор; Тиравський, Люба; Устименко, Іван; Ханас, Марія; Ціко, Микола і Марія; Цюпа, Володимир; Чепурківська, Марія; Череватюк, Стефанія; проф. Чорнодольський, Володимир і Стефанія; Шабельник, Микола; Шлєґа, Раїса; Шолюха, Марія; Якубович, Олександер; Яровенко, Вадим і Марія.

По 20.00 дол. зложили:

Бардин, Стефан; Бачинський, Володимир і Ізабеля; Бздир, Василь; Біловус, Стефан; о. Бінковський, Юрій; Бучма, Евген і Елвія; Вінич, Віктор і Надія; Кашуба, Петро; д-р. Гаврилюк, Орест; Грабець, Роман і Мирослава; Григорович, Кирило й Ірена; Ґілл, Зиновій і Володимира; Ґреґор, Василь і Лідія; д-р. Дармограй, Петро **(520.00)**; Кецман, Дмитро; Корлятович, Степан і Павліна; Кріспатий, Семен; Кузевич, Богдан і Лідія; Макар, Іван **(880.00)**; Масловський, Зенон; Мельник, Марія; Мерещак, Володимир; Наливайко, Михайло; Паш, Юрій; Ротько, Стефан; Сідлярчук, Степан; Скробач, Ірена; Сороколіт, Микола; Хлиста, Микола і Розалія.

По 15.00 дол. зложили:

Акер, Христофор і Анна; Баволяк, Адам; Базюк, Ярослав і Марія; Бакало, Барбара; Бараник, Іван; Барилка, Еміль і Марія; Бачинська, Оксана; Безпалко, Катерина; Білик, Михайло і Марія; д-р. Біляк, Роман; Бойко, Мирон і Мюріел; Боченський, Іван і Юлія; Боярський, Богдан і Ізидора; Боярський, Микола; Бреславець, Павло й Ольга; Буката, Ольга; Бурак, Дмитро і Діяна; Бульба, Микола і Люба; Буцяк, Марія; Велик, Андрій і Ґльорія; Винницький, Ярослав (Канада); Вітрик, Павло й Евгенія; Вууд, Марія; д-р. Гаврилюк, Орест і Анна; Ганчарик, Антін і Стефанія; Гайда, Филип і Станіслава; Ганушевський, Степан і Ольга; Гасяк, Семен; інж. Ґоляш, Степан і інж. Надія; Ґренда, Дмитро й Анна; Дармохвал, Михайло і Люба; Даців, Михайло; Децик, Віктор і Бесі; Добрянський, Іван і Марія; Дуда, Іван і Марія; Дуркалець, Дмитро; Жилавий, Роман і Ейлін; Завійський, Микола; Зіен, Василь; Зліденний, Михайло і Катерина; Івашків, Ярослав і Ольга; Калиневич, Ларрі і Донна; Кальба, Мирослав і Ірена; Карий, Володимир; Кікта, Анастазія; Кіт, Іван і Марія; Клебан, Іван; о. Климчук, Володимир; інж. Кмета, Ігор і д-р. Надія; Камінський, Ярослав; Козюпа, Евген; Колін, Іван; Колтунюк, Любомир; Копіна, Іван; Корінь, Володимир і Анна; Королишин, Петро і Марія; Корчак, Микола; Коцибала, Святослав; Кравець, Федосій; Крайчик, Олександер і Марія; Круліковський, Іван і Евгенія; Кузак, Ольга; Кушнір, Василь; Куштик, Михайло; Кущинський, Антін; Логуш, Дмитро і Марія; Ложницький, Василь і Евгенія; д-р. Лоза, Михайло й Уляна; Лозинський, Михайло й Ерна; Лукасевич, Ольга; Лукіянович, Філярт; Лукомський, Христина; Маціпинський, Константин; Мельник, Дмитро; інж. Мельник, Роман і Людмила; Мельник, Яків; Меншега, Люба; Микита, Дарія; Михалевич, Ніна; Мінкевич, Катерина; Мороз, Ігор і Христина; Морох, Филип; Мудрий, Василь і Дарія; Након, Михайло і Долорес; Наконечний, Б. В.; Науменко, Гліб; Новіцький, Марія; Обжанський, Михайло; Олексюк, Люба; Орел, Василь; Павлишин, Марія; Павляк, Христина; Палідвор, Марія; Паркер, Роґер і Наталія; Пахолюк, Ігор і Бріджет; Пелехатий, Марія; Пелещук, Василь і Марія; Питляр, Зенон; Питльований, Володимир і Евгенія; Попович, Володимир і Юстина; Поручинський, Іван і Анна; Походай, Іван і Донна; інж. Раковський, Роман і Люба; Ріцціо-Захарків, Наталія; Раковський, Мирослав і Гелена; Романов, Дмитро і Дороті; Рубчак, Евгенія; Рудик, Ірена; мґр. Рудик, Марта; Саєвич, Олег і Марія; Сасковіч, Василь і Марія; Свансон, Ралф і Анна; Семків, Зенон і Ірена; Семків, Марія; Семущак, Лев і Стефанія; Сенета, Ольга; Серабин, Францес; Сємба, Микола і Реґіна; Скарупа, Іванна; Соренсен, Меланія; Сохоцький, Василь; Стасів, Микола й Анна; Степанків, Ярослав; Стукало, Микола; Тарапацькі, Микола й Оксана; Телешефський, Іван; Терлецький, Катерина; Тимус, Евген; Уздейчук, Володимир і Марія; Федак, Евген і Теодозія; Федурчак, Іван; Філіппс, Реймонд і Таня; Фіцик, Володимир і Ангеля; Флюнт, Богдан і Ірена; Харкевич, Іван і Евгенія; Хромяк, Дмитро й Іванна; Цьонка, Дженет і Лев; Цьопик, Ілько і Марія; Чапельський, Орест і Любомира; Череп, Марта; Шваник, Катерина; Шийка, Іван; Шмериковський, Андрій; Шутер, Русел; Юриняк, А.; Якубовський, Михайло і Марія; Яремчук, Юрій і Ева; Яхно, Ольга; д-р. Ящун, Василь і Марія; Федорлюк, Валерій 14.81; Ґападза, Михайло і Теодозія 14.00.

По 10.00 дол. зложили:

НН Олбані, Н. Й.; Антохи, Ольга; д-р. Барановський, Роман і д-р. Стефанія; Барицький, Микола; Вачек, Степан і Катерина; Врубель, Олександер і Патріція; Горохівський, Стефані Надія; д-р. Домашевський, Микола; Єфремова, Галина; Ельнік, Ален; Жеребецькі, Богдан і Ярослава; Жовнір, Іванна; Заяць, Ігор і Стефанія; Іванів, Цецілія; Івашко, Мирон і Анна; Кондра, Богдан і Мирослава; Коник, Микола і Марія; Корінець, Микола; Костенко, Федір; Лабка, Ярослава; Лесик, Ігор і Ірена; Лесько, Іван; Лісаченко, Микола й Еріка; Луговий, Микола; Мазур, Юрій; Морріс, Марія; Нелсон, Йосифіна; Олійник, Володимир і Стефанія; Ортинський, Михайло й Аліся; Павлюк, Іван; Пліхота, Евген і Марія; Романів, Богдан; Ромах, Микола і Марія; Сташків, Ірина; Тарнавський, Ірена; Яворський, Стенлі; Зелем, Іван і Петріна 9.54.

По 5.00 дол. зложили:

Дорош, Михайло; Кіцила, Петро; Козицький, Микола; Кухта, Михайло і Параска; Лебідь, Ярослав; Слободян, Марія; Філь, Михайло; Чехут, Марко і Віра; Гевко, Богдан і Лідія 4.04; Коновал, Алекс 2.00.

Щиро дякуємо Нашим Жертводавцям, які завжди щедро відзиваються на наші заклики. З уваги на всеукраїнську місію, яку сповняє УВУ вже понад 68 літ — МЕТОЮ ФУНДАЦІЇ є створити Загальний збірний фонд і цілий ряд особистих чи родинних, приватних ПОСТІЙНИХ СТИПЕНДІЙНИХ ФОНДІВ (ПСФ) при Фундації УВУ, з яких щорічні тільки відсотки будуть вживатися на стипендії чи дослідні праці — згідно із домовленням і волею жертводавців чи фундаторів.

ПОВНИЙ ПОСТІЙНИЙ СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД є тоді, коли особа, родина, чи установа зложили $10,000.00 або більше. Проте, коли вже вплачено $5,000.00 ПСФ — починає діяти, доповнений фондами Фундації. Вплати на ПСФ — можна сплачувати ратами.

Цього року крім студентів з країн вільного світу, — студіювало на УВУ вперше від багатьох років понад 20 студентів з країн як: ЮҐОСЛАВІЯ, ПОЛЬЩА, ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА, й УКРАЇНА завдяки Вашій щедрій допомозі.

НАШИМ основним завданням є втримати і розбудувати єдиний УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (УВУ) в діяспорі — УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ, який ми отримали в спадщині від наших славних предків — творців української держави 1917-20 років.

За інформаціями в справі студій на УВУ, створення ПСФ, записів і тестаментів просимо писати або дзвонити на адресу Фундації. (Тел. (212) 254-1571) у вечірніх годинах. Ми радо будемо служити порадами.

УПРАВА ФУНДАЦІЇ звертається до ВАС з гарячим проханням стати членом Фундації або скласти пожертву в міру Ваших спроможностей. Коли Ви пожертвували раніше або вже є членом Фундації — ПРОСИМО ВАС, підвищити свій ВКЛАД.

В 1989 р. на літній семестер, ФУНДАЦІЯ УВУ при Вашій щедрій допомозі виплатила понад 80 стипендій для українських студентів на УВУ. Студенти походили із 14 країн нашого поселення. Стипендії покривають оплату за навчання і їх вплачується прямо до університету. Крім того потребуючим студентам з европейських країн, учасникам педагогічних курсів, — крім оплати за навчання покрито кошти прожитку в українському гуртожитку.

Фінансувала: для української европейської молоді вже п'ятий академічний курс „Порівняльний Фолкльор; українські народні пісні і гра на бандурі"; курси українознавства і англійської мови для біженців з Польщі; зорганізувала дев'яту з черги студійну програму „Стежками Батьків по Европі, 1989".

Ми віримо, що Ви — створите свій власний Фонд при Фундації, або станете її членом чи меценатом і зложите свій щедрий даток, за це складаємо Вам нашу щиру подяку.

Всі пожертви і датки на Фундацію УВУ, на різні фонди, стипендійні фонди і програми при Фундації, — можна відтягнути від податку.

Чеки просимо виписувати на UFU Foundation **та висилати на адресу фундації УВУ:**

Ukrainian Free University
Foundation, Inc.
203 Second Avenue • New York, N.Y. 10003

Проф. Петро Ґой — *голова Фундації УВУ*
Д-р Ярослав Моцюк — *скарбник Фундації УВУ*